

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 7. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septeman: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura pozei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litera mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 24 Ian. (5 Febr.) 1865.

Sabiu in 23 Ian. Dupa scirile cele mai noue din Vienn'a deputatiunea romana se afla acolo, si dupace Esc. Sea P. Mitropolitu a fostu priimitu de Maiestatea Sea Imperatulu inca Luni in 18/30 Ianuariu in audiintia privata, deputatiunea intraga va ave onore a fi priimita in audiintia publica Joi in 21 Ianuariu, 2 Februaru. (Speramu, ca pe nr. venitoriu vomu pote referi mai pelargu si despre priimire).

Darea personala in Transsilvani'a.

Doue lucruri sntu cu deosebire, la a caroru desfasurare in senatulu imperialu privimu noi Transsilvanii mai cu nerabdare: un'a imputinarea contributiunei personale in Transsilvani'a, alt'a tragerea drumulu de feru prin tier'a nostra. Dar fiindca aceste obiecte s'a pertractatu numai prin cimitetele respective, ear in siedintia publica inca nu s'au adusu la desbatere: de aceea noi, un'a ca sa nu damu cititoriloru unu ce negat'a, alt'a pentruca spatiulu nu ne permite a urmari cu acuratetia tote siedintiele comiteteloru: pentru aceea amu rezervatu referat'a nostra pana astadi, candu asupr'a contributiunei personale potemu aduce date mai sigure, ear asupr'a drumulu de feru vomu vorbi mai pe largu candu va veni la desbatere in siedinti'a plenaria.

Proiectulu comitetulu respectivu in privinti'a contributiunei personale transsilvane este celu urmatoriu:

Raportulu

comitetulu la propunerea regimulu pentru imputinarea dârilor in Transsilvani'a cunoscute sub numele de contributiuni personale.

Comitetulu indata la inceputulu consultârilor sele au cunoscutu „basarea“ impartasita de regimu, in sa considerandu totusi referintiele, ce vinu in cestiune, au insarcinatu pre raportatoriulu a aduce lumina in obiectulu celu de altmintrea, dupa firea lucrulu, forte strainu celor mai multi membri.

In decursulu pertractarei ce s'au reinceputu dupa ce s'au tiparitu si impartitu opiniunea in privinti'a acest'a, s'au dechiaratu toti membrii, afara de unulu pentru proiectulu regimulu neconditionatu, si adeca:

1. Considerandu, ca inir'ens'a se pote privi numai esecutarea decisiunei aduse de inalt'a casa a ablegatiloru in siedinti'a 45. a sesiunei a 2. a decisiunei adeca, dupa carea inaltulu regimu fu provocatu, ca la casu, candu pana la inceputulu anulu finantialu 1864 reform'a contributiuniloru, dupa carea si pentru Tranni'a va cade darea capulu, ce apasa unele classe ale locuitorimeii preste mesura, va aduce de timpuriu o propositiune privitoare la revisiunea darei capulu, ce exista in Tranni'a;

2) considerandu, ca prin contributiunile personale tranne sntu lovite in modu forte simtoriu unele classe de locuitori, care in celelalte parti alr Monarchiei contribuiescu numai forte moderatu ori nici decatu;

3) considerandu, ca in Transsilvani'a, unde proprietarii de pamentu sntu ingreniatu atatu cu darea capulu, catu si cu tacs'a augmentala si cu darea de pamentu, fara indoiela exista contribuire dupla;

4) considerandu, ca insarcinarea totala a Transsilvaniei in scurtulu terminu alu unui deceniu se urca de doue ori si jumetate, pe candu tier'a in urm'a mijloceloru potrivite de comunicatiune in privinti'a industriala si agronomica nu facu propasiri;

5) considerandu, ca scaderea conditionata prin acesta lege se apropia forte multu de quantulu acel'a, ce pentru nepotinti'a esecutarei trebuie sa se detraga din anu in anu din contributiunea Tranniei.

In fine decise comitetulu, a pronuncia dorinti'a: ca inaltulu regimu sa binevoiesca a semnifica intr'o propositiune modulu, prin care acea scadere sa se acopere din mijlocele tieriei, de ore ce reforma contributiunei directe in totu imperiulu, precum se prevede, nu va pote urma curendu.

De aceea comitetulu propune: Inalt'a casa sa binevoiesca a decide:

1. ca legea propusa de inaltulu regimu in privinti'a imputinarei contributiunei, ce exista in Tranni'a sub numirea de darea capulu, sa se priimesca dupa proiectulu alaturatu;

2. sa se enuncie dorinti'a, ca inaltulu regimu, de ore ce reform'a contributiunei directe in totu imperiulu nu va pote urma in curendu, sa binevoiesca a presemua intr'o propositiune modulu, incatu deficitulu s'aru pote acoperi din mijlocele tieriei.

Vienn'a 24 Ianuariu 1865.

E d e r, abate la Molk,
Presied.

Franc. O b e r t,
Referinte.

Proiectulu regimulu

este urmatoriu: § 1. La tax'a protectiunala contributiunea dela 31 1/2 xr. v. a. (18 xr. m. c.) pentru individi barbatesci se reduce la 20 xr. v. a., si cea de 21 xr. noi (12 xr. m. c.) pentru individi femeiesci la 15 xr. v. a.

§ 2. La tax'a capulu contingentele de 6 fl. 30 xr., 4 fl. 20 xr., 3 fl. 15 xr. si 2 fl. 10 xr. se reduc la 4 fl., 3 fl., 2 fl. si 1 fl. v. a.

Contingentulu de 52 1/2 xr. pentru luntrari (corabieri) si de 1 fl. 5 xr. pentru baiesi, carbonari si aurari se modifica la sumele rotunde de 50 xr. si 1 fl.

§ 3. La tax'a cetatieniloru, negociatoriloru si mesteriloru se adaugu la treptele contributiunale de pan'acum de 10 fl. 50 xr., 8 fl. 40 xr., 7 fl. 35 xr. si 6 fl. 30 xr. v. a., dar numai pentru cei mai lipsiti meseri, sfarnari, precupeti si vendiatori prin case contributiunile de 4 f., 3 f. si 2 f. v. a.

Totdeodata se dispune, ca aceste contributiuni pe venitoriu sa nu mai fia diferite dupa locuri, ci fara deosebire a loculu de locuintia seu de castigu alu contributoriloru numai dupa mesur'a castigulu seu alu averei lor.

§ 4. Contributiunea, ce exista sub numele de taxa augmentala, remane neschimbata.

§ 5. Asemenea are a remane neschimbata si darea, ce se da sub numele darea opiliunei pentru vitele, ce se mana din Transsilvani'a la pasune in principatele dela Dunare.

§ 6. In fine in urm'a schimbârilor contributiunei, ce se cuprindu in §§ 2. si 3. dispositiunea § 4. alu legi pentru contributiunea venitulu in Transsilvani'a, dupa carea in clas's'a cea d'antâiu a darei venitulu, venitulu din acele ocupatiuni si meserii, ce cu darea capulu si cetatienesca nu sntu ingreniate cu summa mai mare decatu 4 f., nu vinu sub acesta contributiune, se schimba intr'acolo, ca numai acei intreprindiatori de meserii vinu a se scuti de darea venitulu de class'a antâiu, cari ca atari nu sntu taxati cu dare personala mai mare decatu de 3 f. v. a.

§ 7. Dispositiunile de fatia au sa intre in activitate cu 1 Ianuariu 1865 si sa remana valide pana la regularea generala a contributiuniloru directe.

§ 8. Ministrulu de finantie este insarcinatu cu esecutarea legi de fatia.

Speramu, ca senatulu imperialu si in siedinti'a plenaria va priimi propunerile comitetulu si astfel va aduce cea d'antâiu usurare materiala tieriei nostre celei multu cercate, carea doresce a vedé realisandu-se, prin acest'a scaderea darei, cuvintele d. ministru de statu: ca Transsilvani'a va sa vedea curendu, ce va sa dica astâ langa imperiu!

Dela Senatulu imperialu.

In siedinti'a 23. (din 15/27 Ianuariu), dupace depune abl. Popp, Esc., din Transsilvani'a appromissiunea; Herbst si consotii aducu o propunere de urgentia: ca, fiindu acum siedintiele plenarie rare si avendu ablegatii trebuintia a se face cunoscuti cu obiectele, ce se pertracteza in comitete, mai cu sema in cele doue principale: celu finantialu

sî celu pentru reformarea contribuției, — tuturor ablegatilor sa le fia iertatu a luá parte la siedintiele comitetelor, in cari se concentréza tóta activitatea casei. Propunerea se priimesce cu unanimitate.

Apoi se da cuventu abl. Giskra, pentru de a motivá propunerea sea din siedintia din urma: cá adeca sa se a-léga unu comitetu, care sa cerceteze sî sa referéze asupr'a cuvintelor ministrului Plener (ca hotaririle finantiale ale casei n'au pentru regimu potere obligatóre.) Elu privesce in cuvintele ministrului o calcare a constitutiunei, carea in legea fund. din 20 Febr. 1861. pentru constituirea reprezentantiei imperiului § 10 dice espressu: ca datoriile statului sunt subordonate controlei senatului imperialu. O propunere a lui Pankraz (din Boemi'a) pentru trecerea la ordinea dilei nu se admite, ear propunerea lui Giskra se priimesce cu majoritate de voturi. (Contr'a eii mai totu centrulu sî Transsilvanii din drépt'a).

La ordinea dilei este desbaterea asupr'a scaderii contributiunei pentru beuturi spirituóse (vinarsuri). Majoritatea comitetului a propusu, a se imputiná contributiunea producerei cu 10%, ear restituirea contributiunei esportului sa se uree cu 10%. Dupa o desbatere indelungata cas'a priimesce in fine numai partea a dóu'a a propunerei: cá adeca contributiunea productiunei sa remána cum e, ear cea pentru esportu sa se imputíneze. Obiectulu are sa se continue in siedintia cea mai de aprópe urmátóre.

Siedintia 24 din 18/30 Ianuaru s'a ocupatu cu continuarea desbaterei asupr'a contributiunei pentru beuturi spirituóse. Conclusele aduse in privintia acést'a—câci desbaterele trecu preste marginile foii nóstre—sunt urmátórele: 1) La propunerea lui Simonowicz se priimesce cu 57 contr'a 51 voturi, a se cere dela regimu unu proiectu de lege pentru dajduirea vinarsului, dupa vase, ear nu dupa catimea bucatelor. 2) 3) sî 4) la propunerea comitetului se priimesce, cá regimulu sa fia provocatu a griji mai bine pentru cimentarea vaselor pentru esportu; cá sa considere esportulu spiritului spre scopuri tehnice; cá sa puna contributiune pe drojdii; in fine 5) cá sa se nlesnéscá chiriile transportului pe drumurile de feru. — Despre mai multe petitiuni refere apoi Schuler—Libloy.

Drumul de feru transsilvanu.

„Presse“ ne spune: Comitetulu pentru drumulu de feru transsilvanu au inaintatu fórté tare in desbaterea proiectului regimului. Baronulu Riese—Stallburg s'au exprimat in siedintia penultima incontr'a favoriloru facute concessiunariului in proiectulu regimului sî au fostu sprijinitu sî de cátra Dr. Gross, Schindler, Lohninger, Skene sî Herbst. La propunerea celui din urma s'au hotaritu, cá decisiunea in privintia acést'a sa remána suspensa, remanendu a se hotari deodata cu sumele ce sunt de a se garantá.

Din hotaririle cele ce au a se luá in documentulu concessiunei in urm'a concluseru comitetului, insemnámu urmátórele:

„Lini'a drumului de feru se va duce de la Aradu pâna la Branisc'a pe malulu dreptu alu Muresiului, de aci trecendu Muresiulu, se duce pe malulu stangu pâna la Partosiu, de unde trecendu adóua óra riulu, merge pâna la Alb'a Iuli'a.“

„Concesiunariulu se obliga a gata sî a predá comunicatiunei publice drumulu de feru dela Aradu pâna la Alb'a Iuli'a ia restempu de doi ani dela datulu documentului concessiunálu.

Cá punctulu alu 4-lea s'au priimitu in documentulu concessiunálu propunerea deputatului Lohninger.

„Concesiunariulu sa fia obligatu a ingriji de pârtile compunátóre pentru cladire, care au a se face din feru, precum sî pentru celelalte mijlóce de lipsa la manarea masínei, cá la intocmirea cea d'antáiu sa se faca in imperiu.

Unu asemenea proiectu facuse la tempulu seu sî deputatulu Steffens, candu s'au fostu desbatutu lini'a Lemberg-Cernovitiu. Conducatoriulu ministeriului de comerciú, Kalchberg s'au declarat, ca asupr'a proiectului lui Lohninger numai atunci se póte pronuncia, candu va fi decisu in cestiunea acést'a consiliulu ministriloru.

Desbatere mai lunga s'au incinsu, candu au venitu vorb'a la ficsarea pretiurilor de portu. Acestea sa se moderate esceptionalminte, candu transportulu e mai departe de 10 mile la 1⁹/₁₀ xr. pentru cereale; la 1 xr. pentru lemne; la 1¹/₂ xr. pentru metale; la 1¹/₄ xr. pentru carbuni de pétra sî pétra de claditu, dupa fiacare maja nemtiésca. Propunerea lui Steffens, cá sa se scarésca pretiulu pentru portulu carboniloru mai târdiu la 1 xr. de maja sî milu, au ramasu in minoritate.

Dechiaratiunea lui Deák.

De candu au adusu vre-o câti-va corifei liberali ai senatului imperialu cestiunea ungara pe tapetu, sau vorbitu sî scrisu in fórté multe variatiuni, despre cele ce au sa se intemple in tempulu celu mai de aprópe in Ungari'a. Mai antáiu erá vorb'a despre reform'a justitiei in Ungari'a. Acum vinu diuarele asigurandune ca cu diet'a Croatiei deodata sa se deschida sî diet'a Ungariei. Impregiurarea acést'a sio-au facutu mai tóte diuarele de tema sî o au descantatu in tóte formele.

Ce e mai firescu, ca cele mai insemnate diuare au sî ascutitu urechile se auda ce dicu barbatii magiari de influentia la scirile aceste. Intre alte O. D. Post din Vienn'a au fostu celu d'antáiu diuariu, care au datu publicului o convorbire a lui Deák privitóre la diet'a tinenda, care o au impletitu in unu articulu intitulatu „La cestiunea ungara.“ „Pesti Naplo“ nu intardia sî da o desmintire la ce le aduse de O. D. P. in tipulu urmatoriu:

„Convorbirea acést'a asiá cum o reproduce scriitoriulu articulu (din O. D. P.) e defectuósa sî scalciata.

Deák vorbesce de multe ori despre cestiunile politice ale dilei, vorbesce in sa fára de reserva, pentru ca nusi ascunde parerile sale.

Elu au vorbitu sî cu astfelu de amici, cari se tinu de partea conclusului din 1861.

Deák de multe ori, candu in cercuri private erá vorb'a despre diet'a conchiamanda sî despre posibilitatea octroiiloru, si-au datu pe fatia parerea: ca

ori ce octroiare aru fi o nóua calcare de lege, care aru nimici sî potintia unei intielegeri liniscitóre sî pacinice, pentruca o dieta conchiamata pe calea octroiarei nu aru fi legala sî constitutiunala, nu aru fi indreptatita de a intrá in crearea unorn legi hotarítóre.

Déca in sa octroiari totusi s'aru face, déca diet'a s'aru conchiamá intr'unu modu anticonstitiunálu—elu sî atunci aru fi gat'a a priimi alegerea purcediatóre din increderea poporului, si-aru priimi a fi deputatu, pentruca—cu deosebire in tempuri grele nu este iertatu a parasi poporulu.

Elu in sa nu o aru face acést'a pentru aceea, ca sa ia parte la crearea de legi in o dieta in modulu acést'a compusa, ci pentru cá in numele sî interessulu poporului sa radice cuventu sî impreuna cu sotii sei de principii sa póta spune Maiestátii Sele, ca numai singuru pe cale constitutiunala se póte sperá ajungerea tutei dorite, calea constitutiunala numai atunci se póte tineá, déca se voru sustínea strinsu tóte punctele sî conditiunile „sanctiunei pragmatice“ cá a unui pactu fundamentalu.

Acele frase in sa pe care scriitoriulu articulu (din O. P. D.) le aduce inainte cá pronuntiate de Deák precum: despre restringerea terenului de dreptu dela jumetate, dela dóue treimi sî nóue diecimi, de inlaturare prin o trasura de condeiu sî despre intrarea pe feréstra—potu sa fia frumóse dar de dísu nu s'au dísu.

Defectuosu sî scalciatu este sî aceea ce vorbesce scriitoriulu articulu cu privire la juramentu.

Scriitoriulu articulu adeca dice, ca barbatulu acel'a alu conclusului, cu care au convorbitu Deák aru fi pusu intrebaré, ca ce aru fi de facutu, candu s'aru cere dela deputati dietei depunerea juramentului, pe cum s'au intemplat in Ardélu?

La care Deák sa fia respunsu: ca elu in astfelu de impregiurare aru urmá, ca in formá juramentului aru aminti tóte legile acelea pe care le-au intaritu diplom'a din Octobre; ast'a nu se póte negá sî dupa aceea aru depune juramentulu.

Facia cu acést'a realitatea e cu totulu altmintrea.

Deák cu privire la juramentu au dísu: ca acést'a la noi in dieta nu au fostu obicínuitu sî folosulu séu necesitatea nu i o cunósce nici pentru viitoriu.

Dar déca depunerea unui astfelu de juramentu totusi s'aru cere, elu aru fi gat'a a depune numai unu juramentu, prin care sîsi arete credintia cátra principe sî in care pre lánge aceea sa se cuprinda sî credintia cátra constitutiune, sî prin care deputatulu sa se oblige la sustinerea sî aperarea pe cale legala a sauctiunei pragmatice, autonomiei constitutiunale sî independintiei tierci.

Sî acést'a nu i s'aru poté negá.

Deák nu au facutu deschilinire între legile intarite sî ne intarite de diplom'a din Octobre, pentruca dupa parerea lui o astfelu de impartire a legiloru aru fi anticonstitiunálu. Deák nu au amintitu diplom'a din Octobre sî in unu asemenea intielesu nici nu o au potutu aminti, pentruca elu sta ne schimbatu pe acelu terenu de dreptu, care lau exprimatú adress'a de la 1861 sî adressistii nici diplom'a nu o au priimitu.

Tóte aceste le scriemu dupa cuvintele proprii ale lui Deák la ce suntemu printrensulu indreptatiti.

Dintre muntii apuse ni in diu'a s. Botezu. (In-tardiatu.) Diu'a sântului botezu alu Domnului a fostu o di de mare insemnătate pentru totu sufletulu dreptcredinciosu din opidulu montanu Abrudu,— a fostu o di de mare bucuria pentru fiacare Românu biesimțitoriu. Ivirea aurorii acelei dile sânta, ce s'a vestitu intro salve de treascuri prin sunetulu clo-poteloru celoru mari,— au electrisatu inimele totororu locui-toriloru din Abrudu;— nu este unu sufletu dreptcredinciosu, care sa nu fia fostu petruncu de santieni'a si insemnătatea a-acelei dile mari, care sa nu scia, ca Botezulu Domnului i-au adusu acea bucuria neperitoare, dupa carea mosii si stramosii nostri mai doue secole au oftatu indesiertu. Diu'a sântului Botezu a fostu pentru Români din Abrudu totdeodata si „ser-batôrea re'nvierii Metropoliei ortodoxe române din Austri'a". In acea di sânta prin staruinti'a zelosului nostru Administra-toru prot., M. on. D. Ioanne Gallu si a d. parochi Dionisiu Adamoviciu sen. si jun., s'au serbatu re'nvieria metropoliei nôstre, in ambe bisericile cu cea mai mare solenitate, cãrei asemenea in opidulu nostru credu ca nu s'a mai vediutu.

Dupa finitulu coltului domnediescu si santirea apei in-data intre salve de tréscuri ni s'au anuntiatu si publicatu „re'n-vieria Metropoliei“ prin cerculariulu Escellentiei Sele Inaltu Présantitului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a,— ni s'a vestitu acea scire multu dorita: ca Maies'atea Sea prégratiosula nostru Monarchu s'a induratu a incuviintá mitropoli'a româna ortodoxa in Austri'a, de carea Români mai doi seculi prin intrigi straine au fostu lipsiti,— si a destiná conducatoriulu alu acelei'a pre anteluptatoriulu ei celu nemoritoriu, Esc. Sea inaltu présantitulu Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a,—ale cãrui jertfe si merite atátu pe câm-pulu politico-natiunalu, câtu si bisericescu, spre infflorirea bi-sericeii nôstre voru remané nesterse pentru tôte vécurile in inim'a fiacãrui Românu.

Dupa finitulu santei Liturgii si santirea apei, dîcu, ce-tindu-se suslaudatulu cerculariu—care stôrse lacrimi de bucu-ria din inimele ascultatoriloru—s'au adusu rugaciune de mul-tiamita câtra atotpotintele, pentru-ca a binecuventatu caus'a cea sânta a Mitropoliei; apoi s'a facutu rugaciune pentru scum-p'a sanatate a Maies'tatei Sele prégratiosului nostru Monarchu Franciscu Iosifu I, — cãrui'a cá unui parinte dreptu i-a suc-cesu a decide caus'a acést'a sânta dupa simtiulu de dreptate traditiunalu inaltei case domnitore, — si pentru sanata-tea Escellentiei sele prébunului nostru Archiepiscopu si Mitropolitu in a cãrui ilustra persóna atátu Maies'tatea Sea, câtu si natiunea intréga — privindu luptele-i pen-tru tronu, natiune si patria—se concentréza garantia inffloririi natiunei si a bisericiei nôstre. — Dup'aceea totu intre salve s'a cantatu imnulu imperatescu si celu archiepiscopescu de câ-tra cantorulu d. G. Muncaceanu. In fine s'a rostitu o cuventare fôrte acomodata solemnității de fatia si miscatôre de inimi, din partea P. D. Adamoviciu jun., prin care s'au adusu mul-tiamita fiésca atátu Maies'tatii Sele Imperatului pentru parin-tesc'a ingrijire de biseric'a nôstra, câtu si Escellentiei Sele présantitului P. Mitropolitu, pentru nenumeratele jertfe aduse pe altariulu bisericiei, spre redobandirea Mitropoliei nôstre, care cuventare s'a finitu cu: Sa traiésca Maies'tatea Sea prébunulu nostru Monarchu Franciscu Iosifu I! — Sa traiésca Escel-lenti'a Sea inaltu présantitulu nostru Archiepiscopu si Mitro-politu Andreiu Baronu de Siagun'a!

Cu acést'a s'a finitu—intre renumerate salve de tréscuri—serbarea acést'a memorabila, carea va remané nestersa in ini-mile nôstre, si crestinii s'au departatu cu inimele saltandu de bucuria pentru reinvieria mitropoliei nôstre. Deci urâmu si in publicu, cá Domnedieulu milorulu si alu indurâriloru sa in-tinda Escellentiei Sele P. S. Mitropolitu bratiulu seu celu pré-inaltu, daruindu-i dile multe si senine, spre a depliná cunun'a cea de lauri, ce si-o pregatesce pe altariulu natiunei, biseri-cei si patriei!

Unu Românu dreptcredinciosu.

Din Halchiu (lânga Brasiovu) ni se scrie din par-tea mai multoru fruntasi ai comunei bisericesci, ca comun'a acést'a, la staruintiele preotului si invetiatorului localu, a ser-batu sanctiunarea Mitropoliei in 10 Ianuariu cu solenitate deosebita, prin rogaciuni de multiamita, cântâri bisericesci si nationale, la cari au domnit prestu totu cea mai frumôsa

linisce si ordine. (Spatiulu nu ne permite, a comunicá co-respundinti'a in totu cuprinsulu si in stilisarea cea multu naiva si originala populara. Red.)

Din Vienn'a aduce oficiós'a „Gazeta de Vienn'a“ din 31 Ian., in partea oficiós'a, scirea despre denumirea episcopului titulariu de Scutari, lectorului si canonicului la biseric'a ca-tedra din Oradi'a mare, Michailu Fogarasy—de E-piscopu alu bisericiei romano-catolice in Transsilvani'a.

Varietati si noutati de di.

(Comerciulu foiloru publice in Austri'a.) In seme-strulu I. alu anulu 1864. se tiparira in Austri'a 448,925 esemplare, din care in Austri'a se trecura 440,989, ear in tieri straine 7936 e-emplare. In Austri'a intrara in acest'asi periodu 24,961 esemplarie din foile totororu limbiloru, din cari la Vienn'a 7410, Prag'a 3820, Brünn 545, Leopolea 2250, Linz 1424, Innsbruck 1695, Gratz 752, Triestu 1140, Veneti'a 2410, Pest'a 2913, Pojonu 605. —

(Unu testamentu pentru Imperatulu.) Unu soldatu din Sirit'a, repozatu in anulu trecut, a relasatu Maies'tatei Sele Im-peratului prin testamentu summ'a de — 40 f. Maies'tatea Sea a prii-mitu testamentulu si a demandatu a se transpune summ'a in cass'a sea privata. —

Bartolomeiu Szemere, fostulu ministru ungaru din 1848, de atunci emigratu si acum de curendu agratiatu de Mai. Sea a se re'tôrce in patria, ajunse in 12/24 Ian. in Pest'a si fu dusu intr'unu institutu de vindecare. Se povestesc, ca vechiulu patriotu, candu s'aru fi apropiatu de hotarele Ungariei, dia carea lipsise acum de vr'o 16 ani, aru fi fostu cuprinsu de emotiune profunda, si candu aru fi trecut prestu frontariile patriei, aru fi fostu innecatu de plânsu si aru fi rostitu cu voce inalta o roga-ciune, carea si din ochii celoralalti calatori stôrse lacrimi. —

Principatele române unite.

Din foile germane aflâmu, ca ministrulu de statu Cogalniceanu au emisu câtra toti prefectii o circulara, prin care le face cunoscutu ca elu au aflatu, ca pe unele locuri tieranii aru suferi din lips'a mijlóceloru de traiu si ca in diferite pârti a le tierii seafia societâti, cari aru avé de scopu impedecarea unei concurentie libere, vrendu ele a cumperá productele de reserva de pe unde se afla, si apoi ele sa le venda cu pretiuri indoite tieraniloru.

Ministrulu provóca asiã dara pe prefecti asi indreptá tóta atentíunea asup'r'a venderei productelor de reserva si a inla-turá cu cea mai mare energi'a abusurile, cari s'aru poté aretá cu ocaziunea acést'a. De alta parte provóca a incunoscintiã pre tierani, ca loru le este iertatu, pre lânga garantarea co-munei respective, a licitá la vinderea productelor de reserva si pretiulu apoi alu platit in 4 termini de cate trei luni.

Prospectu politicu.

Regimulu Prussiei, cu domnulu de Bismarck in fran-te, se afla in mare perplessitate; cãci majoritatea cea enorma a camerei nu cede nici câtu unu firu de peru dela opposi-tiunea, ce o-a luat. Se vorbesce si de o lovitura de statu, adica de dissolvarea camerei si introducerea unui regimu ab-solutisticu; acést'a in sa nu se pare a fi probabilu, cãci atunci Bismarck aru sguduí in fine chiaru si positiunea sea, dar si positiunea Prussiei in concertulu poteriloru mari europene. Cu tôte acestea alternativ'a sta cam asiã: Ori ministeriulu Bis-marck — ori camer'a trebuie sa cada! — Presiedintelui casei de josu, Grabow, i s'a tramitu din Coloni'a o adresa de mul-tiamita si de incredere pentru portarea sea constitutiunala, pre-cum si o coróna civila. —

Regele a priimitu—firesce— cu tóta grati'a si afabilita-tea adress'a casei de susu si a re'moítu dorinti'a sea, ca si cas'a de josu va respunde in tonulu acel'a, in care s'au ad-ressatu densulu (regele) câtra representanti'a regatului: in tonulu pâcei si alu placabilitâti.

„Gen. Cosp.“ scrie despre miscâri serióse, ce se pre-gatescu in Itali'a de josu pe primavér'a venitóre pen-tru restituirea familiei regesci din Neapolea.— Garibaldi se ascépta pe capetulu lui Februariu in Turinn.

In Franci'a inca n'au incetatu certele intre regimu si episcopatu. Eppulu Dupanloup a fostu fericitatu din par-tea cardinalului Antonelli, la insarcinarea Papei, pentru bro-siur'a sea contr'a guvernului francesu. Acést'a brosiura cërca a demonstrá, ca foile regimului au intielesu, tradusu si inter-pretatu enciclic'a reu.— Austri'a va sa 'ncopie cu Franci'a unu tractatu comercialu. In 18/30 Ianuariu a reposatu fostulu senatoru si ministru Eduardu Antoniu Thouvenel.

FOITIA „TELEGRAFULUI“.

Romanische Poeten.

In ihren originellen formen und metrisch übersetzt von Ludwig Adolf Staufe. Wien, 1865.

Acést'a este títulu unei carticele de poesii romanesci traduse in limb'a germana de d. Professoru L. A. Simigino-wicz-Staufe din Brasiovu. Amu percursu cu placere frumô-

sic'a colectiune, carea chiaru si pri form'a sea din afara se recomanda atátu de bine cititorului, si ne-amu convinsu, ca d. traducatoriulu are nu numai o cunoscintiã largisióra de limb'a si literatur'a româna, ci si o inima deschisa si calda pentru infflorirea literaturii nôstre, precum si prestu totu unu simtiulu multu priimitoriu pentru bunu si frumosu. Colectiunea acést'a

cuprinde poesii dela Gregoriu Alexandrescu', Vasiliu Alexandri, Aureliu Ardeleanu, Georgiu de Assachi, G. A. Baronzi, Cesaru Boliacu, Dimitriu Bolintineanu, A. Domiciu, I. Eliade, I. Grecu, N. Istrati, C. Conachi, Georgiu Cretianu, Andreiu Muresianu, Iacobu Muresianu, G. Melidonu, Costachi Negri, Constantinu Megruzzi, Br. Dimitriu de Petrino, C. A. Rosetti, Georgiu Sionu, I. Vacarescu, apoi povesti si hore si in fine note la tote aceste poesii.

Incatu amu potutu cuprinde la prim'a percurgere a colectiunei, traducatorulu a 'ntielesu preste totu bine ideile poe-

Adio Moldova!
(De Alessandri.)

Scumpa tiéra si frumósa
O Moldova, drag'a mea!
Cine pléca si te lasa
E petrunsu de jale grea.
Ca plutindu in visuri line
Pe-alu sinu teu ca intr'unu raiu,
Dulce-i vieti'a dela tine,
Cá si-o dulce di din Maiu!

Eu te lasu tiéra iubita,
De-alu teu ceru me departezu;
Dar cu inim'a cernita
Plangu amaru, amaru otez.
Tristu acum la despartire
De fiori me simtu cuprinsu,
Si-ori ce draga nalucire
Pentru mine-acum s'a stinsu.

Cine scie, cine scie,
Déca 'mpinsu d'alu sórtei ventu,
Moiu întorce 'n veselía
Sa sarutu alu teu pamentu.
Doiu vedé inca vr'odata
Muntii tei resumatori,
Ce cu-o frunte inaltáta
Se perdu falnici printre nuori.

Si-ai tei codrii de viétia,
Unde curgu, sioptescu usioru
Reci isvóre, ce dau viétia,
Doine, care d'icu de doru.
Si-alu teu ceru, care zimbesce
Sufletului romanescu.
Si ori care me iubescu,
Si-ori pre care eu iubescu,

Eata ceasulu de pornire,
Eata ceasulu multu amaru:
Veselia, fericire
Eu te lasu p'alu teu hotaru.
Si-a mea inima iti dice:
O Moldova ce jelescu,
Adio, remáni ferice,
Ferice sa te gasescu!

Nr. 5—1 CONCURSU.

La scól'a populara romána ortodoxa 'din Darste, Distric-
tulu Brasiovului, se cere unu invetiatoru cu salariu anualu
de 120 f. v. a.

Predisulu salariu sa priimesce regulatu la sfarsitulu fia
cárei luna dela díregatori'a comunala pelánga infatsiarea cui-
tantiei timbrate.

Dreptaceea ori care doresce a concurá la postulu susu
amintitu are a-si tramite in Brasiovu la P. On. Scaunu proto-
popescu I. alu Brasiovului pe lánnga petitiune timbrata cu
50 cr. v. a.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna si cu sporu
de clas'a I. gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sa-
biu, séu celu pucinu gimnasiulu micu.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr. orient.,
si in fine

3) Atestatu de portare politica, si acestea pâna la susu
prefiptulu terminu, spre a se poté asterne eei alesi din con-
curenti Escellentiei Sele Inaltu Prea-Santitului Archiepiscopu
si Mitropolitu pentru parintesc'a intarire.

Darste 18 Ianuariu 1865.

Tom'a Barsanu, Parochu.
Georgiu Mesiota, Curatoru.

Nr. 1—3 CONCURSU.

La statiunea invetiatorésca in Percosov'a, Eparchi'a Ver-
sietului.

Emolumentele suntu: 63 f. v. a. in bani, 20 meti de
grau, 16 meti cucuruza, 80 pt. clisa, 30 pt. sare, 12 pt. lu-
mini, 4 orgii de lemne, 2 jugere livada, 1jug. de gradina si
cortelu liberu. Limb'a propuneriloru e cea romána.

Competitorii la acést'a, au recoursele loru prevediute cu
estrasulu de botezu si testimoniele despre scólele absolvate,

Redactoru respundiatoriu Zacharia Boiu.

tiloru, si meritulu lui pentru literatur'a nóstra si cea germana
este cu atât'a mai mare, cáci mai tote piesele suntu traduse
tocmai in metru originalorulu, — cecece in adeveru e unu
lucru greu; cáci limbile germana si romána, cá limbi eteroge-
ne, diferu fórte multu un'a de alt'a. Cu cáta desteritate au
invinsu autorulu aceste dificultáti, se va vedé mai bine din
câte-va probe, care le producemu aici, adaugendu pentru acei
citorii ai nostri, cari póte n'au la'ndemána si originalele ro-
manesci, si testulu románu.

Lebewohl Moldau!
(von Alexandri.)

Teures Land, das Schönheit kleidet,
Du liebe Moldau mein,
Wer durch Flucht dich läßt und meidet,
Ist erfüllt von schwerer Pein.
Denn durch deinen Traum zu schweben,
Ist's wie durch ein Himmelreich
Süß von dir ist stets das Leben
Einem süßen Maitag gleich.

Müß geliebtes Land dich lassen
Und von deinem Himmel zieh'n,
Nur in Tränen kann ich fassen
Was mir tief bewegt den Sinn.
Traurig in der Abschiedsstunde
Fühl' ich banges Ahnen schwer,
Ach, kein Bild in deiner Runde
Leuchtet meinem Auge mehr!

Denn wer weiß, da ich vom Herde
Werd verstoßen vom Geschick:
Um zu küssen deine Erde
Ob ich fehr' vergnügt zurück?
Ob ich seh' in künft'gen Tagen
Deine Berge, deine Höh'n,
Die mit stolzen Häuptern ragen
Und in alle Wolken seh'n.

Werd' ich deine Wälder blicken,
Drin stets leise flüsternd zieht
Näher Quell, um zu erquick'n;
Hör' ich einst dein Doinalied?
Werd' ich deinen Himmel schauen
Lächelnd im roman'schen Geist,
Die mich lieben, mir vertrauen,
Die mein Herz in Liebe preis't?

Steh schon kommt die Trennungstunde
Und der letzte Augenblick;
Luft mit sel'gem Glück im Bunde
Laß ich jetzt mit dir zurück.
Und mein Herz ruft dir entgegen:
Teure Moldau lebewohl!
Lebewohl, mit Gottes Segen!
Glücklich ich dich finden soll!

despre servitiulu de pâna acum, si portarea s'a politica si mo-
rala pâna in 15 Februaru 1865 a tramite la
Consistoriulu Eparchiei Versietului.

Nr. 4—3 EDICTU.

Mari'a Demetriu Streulea din Jin'a scaunulu Sabiului,
sub pres. de astadi au urzitu asupr'a barbatului eii Bucuru
Cornea din Poian'a scaunulu Mercurei, procesu divortiale. De
órece Bucuru Cornea e de mai multi ani pribégu si nu se scie
loculu aflárei lui, acél'a se indetoreza prin acést'a, cá in ter-
minu de unu anu dela datulu de fatia, cu atât'a mai vertosu
sa se infacisiece inaintea forului scrisu, cu cátu la din potri-
va, procesulu asupra-i pornitu se va otari si fára de elu in
intielesulu prescrielorulu canonice ale s. Biserici gr. orientale.
Sabiú 8 Ianuariu 1865.

Forulu matrimoniale gr. or. alu Protopopiatului tractu-
lui Sabiului I.

I. H a n n i 'a, Protopopu.

Nr. 3—3 EDICTU.

Mari'a lui Vasiliu Gavriila din Sacelu lánnga Sabiú, au
incaminatu sub pres. de astadi nr. 142. procesu divortiale a-
supr'a barbatului eii Nicolae Platosiu totu din Sacelu. De óre-
ce in sa Nicolae Platosiu e de mai multi ani pribegitu si nu
se scie loculu aflárei lui, acelu Nicolae Platosiu se indetoreza
prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia,
cu atât'a mai vertosu sa se presenteze inaintea forului sub-
scrisu, cu cátu la din potri va procesulu asupra-i pornitu si
fára de elu se va otari in intielesulu prescrielorulu canonice ale
s. Biserici gr. orientali. Sabiú 28 Decembre 1864.

Foru'a matrimonialu gr. or. alu Protopopiatului Trac-
tului Sabiului I.

I. H a n n i 'a, Protopopu.

Editoru si tipariulu tipografiei archidiececane.